

Zpráva o činnosti vědeckých společností sdružených v Radě vědeckých společností ČR za rok 2016

Spolek Rada vědeckých společností ČR je nezávislé neziskové dobrovolné sdružení, sdružující vědecké společnosti působící v České republice. Vzniklo za účelem prosazování zájmů vědeckých společností. V roce 2015 sdružovala RVS ČR 78 vědeckých společností s více než 25 000 členy; na plenárním zasedání v září 2016 byly přijaty 2 vědecké společnosti: Česká společnost pro buněčnou biologii a Česká pedologická společnost. V roce 2016 byla zřízena Akademickou radou AV ČR Komise pro spolupráci s vědeckými společnostmi, která mimo jiné předkládá žádosti o dotace vědeckých společností a Zprávu o činnosti Akademické radě. Současně byl změněn způsob financování mezinárodní spolupráce vědeckých společností formou žádosti o dotaci.

Většina vědeckých společností sdružuje širokou odbornou základnu včetně zájemců z řad amatérů (to platí zejména o přírodovědných společnostech), se širokou škálou činnosti od vědecké po popularizační. Obecně lze říci, že vědecké společnosti sdružené v RVS ČR trvale plní úlohu oborových jednotících platform – ve většině oborů jsou institucemi spojujícími odborníky z vysokých škol, Akademie věd ČR, rezortních výzkumných ústavů a studenty všech stupňů. Rada vědeckých společností má interdisciplinární charakter a některá vědecká zaměření společností nejsou zastoupena v akademických či jiných vědeckých institucích. Mnohé vědecké společnosti jsou též jediným spojením odborné veřejnosti s mezinárodními vědeckými organizacemi. V některých případech vydávají společnosti i mezinárodní impaktované časopisy.

V roce 2016 byla dokončena registrace vědeckých společností na rejstříkových soudech, jak vyžaduje Nový občanský zákoník.

Činnost vědeckých společností podporovaná Akademií věd ČR je možno rozdělit do několika níže uvedených kategorií. Nutno podotknout, že aktivita každé společnosti je jiná, a opravdu vynikající činnosti dosahují v jedné nebo dvou kategoriích.

A. Periodická publikační činnost má možná nejtrvalejší hodnotu; mnohé společnosti již několik desetiletí vydávají mezinárodní i národní časopisy se širokým dopadem na odbornou obec. Téměř všechny společnosti pak vydávají odborné i informační bulletiny pro své členy. V roce 2016 společnosti vydávaly celkem 43 mezinárodně významných časopisů, 36 národních odborných časopisů, 14 webových časopisů a 44 zpravodajů. Z nejdůležitějších periodik je možno uvést příklady:

- Mezinárodní cizojazyčná impaktovaná periodika: společnosti vydávají 7 mezinárodních impaktovaných periodik, jejichž IF se u většiny zvýšil: *Preslia* (Česká botanická společnost, IF 2,71); *Fottea* (Česká algologická společnost, 2,02); *Journal of Geosciences* (Česká geologická společnost, 1,4); *Geografie* (Česká geografická společnost, 0,4); *Plant Protection Science* (Česká fytopatologická společnost, nový IF 0,66; *Chemické listy* (Česká chemická společnost, 0,2). Nově přibyl časopis *Force Ratio in Masticatory Muscles after Total Replacement of the Temporomandibular Joint* (Česká společnost pro biomechaniku, IF 1,02). Tyto časopisy jsou významnou vizitkou společností i RVS ČR a představují špičkovou publikační platformu pro badatele z AV ČR i VŠ; první tři stojí i výše než příslušné oborové časopisy AV ČR.
- Anglicky (zcela nebo zčásti) vydávaná periodika bez IF, vesměs ale evidována v databázi RIV: příkladem mohou být *Czech Mycology* (Česká vědecká společnost pro mykologii), *Acta Societatis Zoologicae Bohemicae* (Česká zoologická společnost), *Materials Structure* (Krystalografická společnost), *EGRSE - International Journal of Exploration Biophysics, Remote Sensing and Environment* (Česká asociace geofyziků), *Cargo* (Česká asociace pro sociální antropologii), *Open European Journal on Variable Stars* (Česká astronomická společnost), *Cor et Vasa* (Česká kardiologická společnost), *Pedagogická orientace* (Česká společnost pedagogická), *Česká antropologie* (Česká společnost antropologická), *Journal of Landscape Ecology* (Česká společnost pro krajinou ekologii), *Journal of the Czech Musicological Society* (Česká společnost pro hudební vědu), *Religio* (Česká společnost pro religionistiku), *Politologická revue* (Česká společnost pro politické vědy).
- Česká národní odborná periodika jsou vydávána téměř polovinou vědeckých společností napříč oborovým zaměřením: příkladem těch, které jsou evidované v RIV, mohou být *Sylvia* (Česká společnost ornitologická),

Zprávy České botanické společnosti a Bryonora (Česká botanická společnost), *Geografické rozhledy* (Česká geografická společnost), *Klapalekiana* (Česká společnost entomologická), *Sylvia* (Česká společnost ornitologická), *Časopis Matice moravské* (Maticе moravská), *Pokroky matematiky, fyziky a astronomie* (Jednota českých matematiků a fyziků), *Revue církevního práva* (Česká společnost pro církevní právo), *Dějiny věd a techniky* (Společnost pro dějiny věd a techniky).

B. Knižní publikace a sborníky z konferencí jsou další významnou publikační platformou: v loňském roce jich bylo vydáno větší množství – 16 knih a 61 sborníků. Jako příklady můžeme uvést knihy: Mieslerová, B., Sedlářová, M., Lebeda, A.: *Houby a houbám podobné organismy v biotechnologiích* (Česká společnost fytopatologická); Sobocká, J., Šarapatka, B.: *Půda v krajině, její postavení a zranitelnost* (České společnosti pedologická); Maciejowska, I., Byers, B. et al.: *A Guidebook of Good Practice for the Pre-Service Training of Chemistry Teachers* (Česká společnost chemická); Robert Roreitner: *Alkmán - Partheneion z Louvru* (Jednota klasických filologů– orig. text ve starořečtině); Borovský, T.; Dvořák, J.; Řepa, M.: *Mistra dělá zkratka. Studie a eseje Jaroslava Marka* (Maticе moravská); Marie Ryantová a kol.: *Českoslovenští prezidenti* (Historický klub). U sborníků převažovaly publikace ze symposií a konferencí uskutečněných v předešlých létech.

C. Vědecká a vědecko-organizační činnost se uskutečňuje pořádáním symposií, konferencí i dalších setkání. V loňském roce bylo uskutečněno 169 mezinárodních konferencí, seminářů a workshopů, v nichž byla vědecká společnost hlavním pořadatelem nebo spolupořadatelem, 81 česko-slovenských a 141 národních odborných a vědeckých setkání.

Z mezinárodních konferencí a kongresů vedených v anglickém jazyce, kterých se účastnilo několik stovek (až tisíc) účastníků a jejichž hlavním organizátorem byla vědecká společnost, je možno uvést: *Plant Biology Europe EPSO/FESPB 2016 Congress* (Společnost pro experimentální biologii rostlin); *12th International Congress of Cell Biology* (Česká společnost pro buněčnou biologii); *7th International Conference of the European Society for the History of Science* (Společnost pro dějiny věd a techniky); *Differential Geometry and its Applications* (JČMF); *13th International Interdisciplinary Meeting on Bioanalysis, CECE 2016* (Česká společnost chemická); *New Minerals and Mineralogy in the 21st Century* (Česká geologická společnost); *46th Jirovec's Protozoological Days* (Česká parazitologická společnost); *Prague Protein Spring* (Česká společnost pro molekulární biologii a biochemii).

Zatímco mezinárodní konference mají často charakter výjimečnosti a pořadatelství i pro evropské instituce, české a československé konference jsou výročního charakteru, jakkoli tématicky zaměřené. Příkladem mohou být konference *Ekologie a evoluce karpatské flory* (Česká botanická společnost); *XIV. české a slovenské sympozium o arytmiích a kardiostimulaci* (Česká kardiologická společnost); *Perspektivy výchovy a vzdělávání v podmínkách současného světa* (Česká společnost pedagogická); *Každý pták se počítá* (České společnosti ornitologická). Čísla výročních konferencí ukazují na dlouholetou tradici v některých Společnostech: *XXV. biochemický sjezd*; *34. Psychologické dny*; *27. Kongres ČS. společnosti mikrobiologické*, apod.

D. Činnost pro školy všech stupňů

Vědecké společnosti aktivně podporovaly výuku na základních, středních i vysokých školách formou celkem 182 akcí typu matematických, chemických, přírodovědných či astronomických olympiád, specializovaných terénních kurzů pro středoškolské a vysokoškolské studenty, doktorandských seminářů, kurzů v přípravě na Ph.D. a různých soutěží. Podílely se na tvorbě výukových materiálů, učebnic i zákonných norem. Rozsah této činnosti nedovoluje již v této kapitole uvádět příklady, mimořádnou aktivitu na tomto poli vyvíjejí zejména přírodovědné společnosti: Česká společnost astronomická, Česká společnost chemická, Česká botanická společnost, Česká algologická společnost a zejména Jednota českých matematiků a fyziků.

E. Přednášková, výstavní a popularizační činnost

Těžiště činnosti většiny vědeckých společností spočívá v jejich přednáškových, popularizačních a jiných spolkových, často mezioborových aktivitách. V roce 2016 společnosti uspořádaly (mimo výše uvedené akce) 596 přednášek, exkurzí či seminářů a 98 mediálních vstupů a vysílání, které stimulují zájem veřejnosti a především studentů o vědeckou práci a podporují i aplikace nových poznatků. Jakkoli jde o drobné, mnohdy jednorázové akce,

zviditelňují vědecké společnosti mimo odbornou obec, mezi kulturní veřejností, a dokazují, že v popularizaci vědy mají vědecké společnosti opravdu nezastupitelnou úlohu.

F. Další činnost vědeckých společností

- Významným osobnostem vědních oborů nebo nadějným mladým badatelům společnosti předaly celkem 54 ocenění jako uznání jejich vynikající práce.
- Vědecké společnosti samy i se svými členy jsou zapojeny do činnosti 178 mezinárodních organizací. Řada jejich zástupců jsou přitom členy řídicích orgánů těchto organizací.
- Důležitou aktivitou společností a RVS ČR je i tvorba a zpřístupnění jejich internetových stránek. Naprostá většina společností spravuje své vlastní webové stránky, které obsahují mnoho důležitých informací nejen pro zájemce o vědecký výzkum, ale i pro média. Výjimečným webem je www.astro.cz (Česká astronomická společnost), který zaznamenal v roce 2016 přes 1,5 milionů vstupů!

RVS ČR v roce 2016 posoudila a v oponentském řízení navrhla k podpoře celkem 118 žádostí o podporu AV ČR na projekty vědeckých společností v ní sdružených. Žádosti podalo celkem 65 vědeckých společností.

Závěrem: Bohatá činnost RVS ČR je umožněna aktivitou tisíců členů vědeckých společností, v neposlední řadě ale i vstřícným postojem AV ČR, díky jejíž rozpočtové kapitole je činnost RVS ČR financována. Veškeré podrobnosti o činnosti je možno nalézt na webové stránce RVS ČR www.paleontologie.cz/RVS.

doc. RNDr. Lubomír Hrouda, CSc.
předseda RVS ČR

DOTACE 2016

	Projekty	Dotace 2016 konečné
NEŽIVÁ PŘÍRODA		
Česká asociace geofyziků	1.Vydávání odbor.časopisu EGRSE pro oblast střední Evropy	55000
Česká astronomická společnost	1.Odborné periodikum Kosmické rozhledy	110000
	2.Popularizace astronomie a souvisejících oborů, konference, semináře	170000
	3.Odborná a pozorovací činnost v oboru astronomie. Tisk publikací, zpracování dat, administrativní a materiální zabezpečení. Správa webové stránky www.astro.cz	140000
	Celkem	420000
Česká geografická společnost	1.Geografické rozhledy. Časopis pro učitele zeměpisu a ekologie.	130000
	2.Geografie - Sborník geografické společnosti.	150000
	3.Informace ČGS. Časopis.	15000
	Celkem	295000
Česká geologická společnost	1.Vydání časopisu"Journal of Geosciences". Impaktované odborné periodikum. IF 1,405	256000
	2.Přednášková, popularizační činnost a zajištění exkurzí. Zajištění přednášek,materiální zabezpečení seminářů a exkurzí	26000
	Celkem	282000
Česká meteorologická společnost	1.Členský zpravodaj ČMeS. Informační zpravodaj pro členy společnosti.	4000
	2.Cyklus přednášek pro členy ČMeS. Technické zabezpečení, pronájem.	17000
	Celkem	21000
Česká společnost pro biomechaniku	1. 21st Congress of the European Society of Biomechanics 2016. Mezinárodní konference. Vydání sborníku odborných příspěvků.	35000
Česká společnost pro kybernetiku a informatiku	1.Propagace významných výsledků a odborných aktivit. Semináře, tisk sborníků.	92000
Česká společnost pro mechaniku	1.Vyhodnoc.a ocenění příspěvků prac.do 35 let-Aplikovaná mechanika	4000
	2.Soutěž mladých pracovníků v oboru počítač.věd a mechaniky	7000
	3.Vydavatelská a ediční činnost - Bulletin	64000
	4.Přednášková a popularizační činnost společnosti	32000
	Celkem	107000
Česká společnost pro kompozitní a uhlíkové materiály	1.Podpora výzkumu a využití nových uhlík.materiálů a kompozitů. Semináře, vydávání Bulletinu.	10000
Česká společnost pro vědeckou kinematografii	1.Aplikovaná optika 2016. Odborný seminář a náklady s ním spojené.	21000

Československá mikroskopická společnost	1.Kurz"Zpracování a analýza mikroskopického obrazu". Odborný kurz pro postgraduální výuku.	23000
	2.Provozování interaktivní www prezentace	11000
	3.Kurz Transmisní elektronová mikroskopie v biomedicině	23000
	4.Kurz Mikroskopie materiálů	23000
	Celkem	80000
Jednota českých matematiků a fyziků	1.Vydávání časopisu Pokroky matematiky...	100000
	2.Odborné aktivity ČMS, sekce JCMF. Přednášky, vydávání informačního bulletinu.	40000
	3.Soutěž vědeckých prací ml.fyziků o Cenu M. Odehnala. Propagace, nezávislé posouzení prací.	35000
	4.Odborná činnost v pobočkách JČMF. Přednášky, semináře.	41000
	5.Vydávání časopisu "Učitel matematiky"	30000
	6.Soutěž VŠ studentů ve vědecké a odborné činnosti v didaktice matematiky. Tisk materiálů, propagace.	15000
	7.Celostátní soutěž dipl.,rig. a bak.prací z didaktiky fyziky. Tisk materiálů, propagace	9000
Celkem	270000	
Krystalografická společnost	1.Struktura krystalických materiálů. Celostátní konference, tisk časopisu, údržba www stránek.	153000
	Celkem	153000
	Celkem neživá příroda	1841000
ŽIVÁ PŘÍRODA		
Česká algologická společnost	Vydávání odborného periodika Fottea	42000
Česká bioklimatologická společnost	1.Pořádání konference"Člověk ve svém pozemském a kosmic. prostř."	4000
	2.Vydání publikace"Aktuální otázky bioklimatologie zvířat"	4000
	3.Mikroklima měst a jeho vliv na obyvatele. Přednášky a vydání sborníku.	5000
	4. Vydání zpravodaje č. 46 pro členy společnosti	3000
	Celkem	16000
Česká botanická společnost	1.Vydávání impaktovaného vědeckého časopisu Preslia (IF 4,11)	243000
	2.Vydávání odborného časopisu Zprávy ČBS	70000
	3.Floristický kurz ČBS	20000
	4.Přednáškové cykly ČBS	10000
	5.Konference ČBS	10000
	6.Knihovna ČBS. Knihovna obsahuje 48.500 přírůstkových čísel, každoročně přibývá cca 500 dalších. Výměna 146 ročníků časopisů (převážně zahraničních), recenzemi získávány knihy.	60000
	Celkem	413000
Česká herpetologická společnost	1.Herpetologické informace - vydávání časopisu pro laickou i odbornou veřejnost	18000
Česká imunologická společnost	1.Imunologický zpravodaj, údržba web.stránek	27000
	2.V.Workshop - vztah mezi strukturou a biolog. vlastn. polymer.léčiv	14000
	3.Pořádání odbor. seminářů na regionál. bázi	11000
	4.Diskuzní fórum 2016	20000
	5.Symposium ESID Praha 2016	20000
	Celkem	92000
Česká kinantropologická společnost	1.Časopis Česká kinantropologie a internetové stránky	60000
Česká limnologická společnost	1.Vydávání zpravodaje ČLS, provoz www stránek	12000
	2.Činnost odbor.skupin ČLS, pořádání odbor. seminářů	6000
	Celkem	18000

Česká parazitologická společnost	1.46. konference Jírovcovy protozoologické dny	12000
	2.Mezinárodní konference Try TAX II	12000
	3.XII. České a slovenské parazitologické dny. Mezinárodní odborná konference	16000
	Celkem	40000
Česká společnost antropologická	1.Vydávání časopisu Česká antropologie	30000
Česká společnost entomologická	1.Ediční činnost ČSE. Vydávání odborného časopisu Klapalekiana	188000
	2.Zajištění knihovny ČSE. Výměna publikací se 150 partnery za vědecké časopisy ČSE.	73000
	Celkem	261000
Česká společnost experim. biologie rostlin	1.Experimentální biologie rostlin - obor budoucnosti. Aktualizace www stránek společnosti, vydávání Bulletinu a Newsletteru, pořádání přednášek, workshopů.	47000
	Celkem	47000
Česká společnost histo- a cytochemická	1.Lojdovo sympozium - konference, workshop	20000
Česká společnost chemická	1.Chemické listy - Bulletin	168000
	2.68.sjezd chemiků	46000
	Celkem	214000
Česká společnost ornitologická	1.Ornitologický časopis Sylvia č. 51	45000
Česká společnost pro biochemii a molekulární biologii	1.Bulletin ČSBMB	50000
	2.Semináře, workshopy, praktické kurzy, přednášky. Bioforum; Fórum mladých; Bioinformatika; Lipidomika; Proteomika.	140000
	Celkem	190000
Česká společnost pro ekologii	1.Pedagogická činnost ČSE	20000
	Celkem	20000
Česká vědecká společnost pro mykologii	1.Vydávání mezinárodního časopisu Czech Mycology	120000
	2.Vydávání časopisu Mykologické listy	25000
	3.Digitalizace vydaných čísel Mykolog.listy - web	10000
	Celkem	155000
Česká společnost pro strukturní biologii	Podpora mladých vědců na konferencích ČSSB. Ocenění mladých vědeckých pracovníků a podpora jejich účasti na mezinárodních konferencích.	60000
	Celkem	60000
Česká zoologická společnost	1.Vydávání časopisu Acta Societatis Zoologicae Bohemicae vol.80	87000
	2.Zajištění činnosti knihovny ČZS. Výměna časopisů ČZS za zahraniční odborné knihy a periodika.	49000
	3.Multioborová konference "Zoologické dny České Budějovice 2016"	10000
	Celkem	146000
Československá biologická společnost	1 Zpravodaj, 2 čísla	60000
	2.Prezentace nových výsledků vědeckého výzkumu. 49. výroční cytogenetická konference; 39. Pracovní dny České a Slovenské společnosti - Genetická toxikologie a prevence rakoviny; Workshop From oocytes to large biomedical models; 24. Konference Cytoskeletální klub; Workshop MikroRNA v onkologii IV.; Přednášky pobočky v Brně;	205000
	3.Webová stránka ČSBS	10000
	Celkem	275000
Československá společnost mikrobiologická	1.Bulletin ČSSM	80000
	2.RNA Klub	10000
	3.Pokroky v mikrobiologii	10000
	Celkem	100000

Regionální organizace IALE ČR (krajinná ek.)	1. Vydávání vědec.časopisu Journal of Landscape Ecology (JLE) a pořádání konferencí - Výroční konference CZ-IALE; Venkovská krajina; ÚSES - zelená páteř krajiny a Říční krajina.	107000
	Celkem živá příroda	2369000
SPOLEČENSKÉ VĚDY		
Česká archeologická společnost	1.Kontinuace interního tisku Zprávy CAS+Supplementa	30000
Česká asociace orální historie	1.Cena COHA pro nejlepší studentskou práci v oboru	16000
Česká archivní společnost	1.ČAS v roce 2016 - Ročenka ČAS	30000
	2.Archivy,člověk a krajina a živ.prostředí v arch.dokumentech	30000
	Celkem	60000
Česká asociace pedagogického výzkumu	1.Publikování vědeckého sborníku,anotací a CD z 24.konference ČAPV	30000
Česká demografická společnost	1.Tvorba nových www stránek ČDS	53000
	2.Sotěž a ocenění autorů nejlepší VŠ kvalifik. práce z oblasti demografie	7000
	Celkem	60000
Česká kriminologická společnost	1. Časopis Česká kriminologie	30000
Česká asociace pro sociální antropologii	1.Vydávání časopisu CARGO	18000
Česká národopisná společnost	1.Národopisný věstník 2016. Časopis.	44000
	2.Zpřístupnění NV československého badatelské veřejnosti. Elektronická verze jednotlivých věstníků ČNS	8000
	Celkem	52000
Česká pedagogická společnost	1.Vydávání odb.časopisu Pedagogická orientace	105000
Česká platónská společnost	1.Platónův dialog Euthyfrón	55000
Česká společnost ekonomická	1.Podpora mladých vědců v oblasti ekonomického výzkumu. Konference ČSE pro zájemce z řad studentů a pedagogů, Cena K. Engliše "Mladý ekonom".	55000
Česká společnost novořeckých studií	1.Večery řecké kultury. Soubor přednášek.	9000
	2. Časopis Neograeca Bohemica	17000
	Celkem	26000
Česká společnost pro hudební vědu	1.Muzikologické fórum	22000
Česká společnost pro mezinárodní právo	1. Vydání dvou plánovaných publikací -Ročenka mezinárodního práva veřejného a soukromého a Sborník z Česko-slovenského mezinárodněprávního sympozia.	52000
	Celkem	52000
Česká společnost pro politické vědy	1.Politologická revue - podpora vydávání odbor.časopisu	50000
Česká společnost pro religionistiku	1.Časopis Religio - Revue pro religionistiku	50000
Českomoravská psychologická společnost	1.E-psychologie, ročník 10/2016	35000
	2.Podpora vědecké činnosti ČMPS v r. 2016. Vydávání Čtvrtletního zpravodaje ČMPS; pravidelné aktualizace www stránky; emailová komunikace; sociální síť Facebook; Konference 34. Psychologické dny.	125000
	Celkem	160000
Český klub skeptiků Sisyfos	1.Vydávání zpravodaje SISYFOS	35000
Jazykovědné sdružení České republiky	1.Komunikační praxe nejmladší generace. Přednášky; Semináře; Vydávání členského bulletinu Jazykovědné aktuality.	85000
Jednota klasických filologů	1.Přednášky a semináře JFK	10000
	2.Ediční činnost JFK. Vydávání odborného časopisu Auriga	55000
	3.Bibliografie klasické filologie v ČR. Vydávání národní bibliografické příručky, sběr dat ke zveřejnění.	12000
	Celkem	77000
Kruh moderních filologů	1.Přednášky	25000

	2.Skupina pro románskou kontrastivní lingvistiku. Pořádání přednášek, Vydání ročenky KMF.	12000
	Celkem	37000
Literárněvědná společnost	1.Přednášková činnost v pobočkách	20000
	2.Kontexty literární vědy VI.	13000
	Celkem	33000
Masarykova česká sociologická společnost	1.Česká sociologie a aktuální problémy. Pořádání konferencí, seminářů. Vydání sborníku a Zpravodaje MČSS.	72000
Malice moravská	1.Vydávání časopisu Matice moravské	86000
Sdružení historiků ČR (historický klub 1872)	1.Časopis Historia Slavorum occidentis 2016	70000
	Celkem	70000
Společnost pro dějiny věd a techniky	1.Vydávání časopisu Dějiny věd a techniky	151000
	2.Cena Z. Horského	12000
	Celkem	163000
Společnost pro estetiku	1.Přednášková, konferenční a publikační činnost	23000
Uměleckohistorická společnost v českých zemích	1.Bulletin Uměleckohistorické společnosti	18000
	Celkem	18000
Unie Comenius	1.Spolupořádání mezinárodní konference a publikace výsledků	20000
	Celkem společenské vědy	1590000
	Celkem všechny projekty	5800000